ОБЩИНСКИ СЪВЕТ - ВИДИН

Видин, 3700, пл. “Бдинци” №2, тел.: 094/609409, 094/601159
e-mail: obs_vidin@mail.bg

РЕШЕНИЕ №127

Взето с Протокол №5/01.06.2017 год.

ОТНОСНО: Предложение № ПО-01-04-152/15.05.17г. от инж. Огнян Ценков – Кмет на община Видин, относно приемане на Общинска стратегия за личностно развитие на децата и учениците в община Видин за (2017 -2019).

На основание чл.21, ал.1, т.12 и ал.2 от Закона за местното самоуправление и местната администрация и чл.197, ал.1 и ал.2 от Закона за предучилищното и училищното образование,

Общински съвет – Видин

Р Е Ш И:

1. Общински съвет - Видин приема Общинска стратегия за личностно развитие на децата и учениците в община Видин (2017-2019).

2. Общинската стратегия за личностно развитие на децата и учениците в община Видин (2017-2019) да бъде публикувана на официалната интернет-страница на Община Видин.

Приложение: Общинска стратегия за личностно развитие на децата и учениците в община Видин (2017-2019).

МОТИВИ: Общински съвет – Видин смята, че е законосъобразно и целесъобразно да приеме Общинска стратегия за личностно развитие на децата и учениците в община Видин (2017-2019).

Председател на Общински съвет – Видин

Генади Велков (п)

ОБЩИНА ВИДИН
Видин 3700, пл. "Бдинци" № 2, тел. 094/ 609 416; факс: 094/ 601 132;
e-mail: kmet@vidin.bg ; web site: www.vidin.bg

ОБЩИНСКА СТРАТЕГИЯ ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЩИНА ВИДИН

(2017 – 2019)

Общинската стратегия за личностно развитие на децата и учениците в община Видин (2017-2019) е приета с Решение №127, взето с Протокол №5/01.06.2017г. на Общински съвет - Видин.

2017

СЪДЪРЖАНИЕ

УВОД	3 стр.
Анализ на състоянието и предизвикателствата за осигуряване на подкрепа за личностно развитие в община Видин	3 стр.
Информация и анализ на данните за децата и учениците в системата на предучилищното и училищното образование	9 стр.
Информация и анализ на данните за ресурсната обезпеченост на системата на предучилищно и училищното образование	14 стр.
Информация и анализ на данните за материалната среда и условия за личностно развитие	18 стр.
SWOT анализ на подкрепата за личностното развитие на деца и ученици	22 стр.
Мерки за изпълнение на Годишния план	23 стр.
Ключови индикатори за постижения на Годишния план	28 стр.
Отговорности и роли	28 стр.
Популяризиране на Годишния план	29 стр.
Използвани съкращения (абревиатури)	30 стр.

УВОД

Личностното развитие на всеки човек е резултат от взаимодействията между него и неговото социално обкръжение т.е. ние се формираме като личности в семействата, групите и общностите, в които живеем. Връзките и отношенията, които се изграждат между нас оказват влияние и променят индивидуалния опит и поведение, което ни изгражда като личности. Подкрепата за личностно развитие в образованието очертава нова функция на детската градина и училището като образователна среда за индивидуалния напредък и успехи. Взаимодействията между участниците в обучителния процес се признават като основни в новия образователен закон.

След семейството, училището е естествената среда, в която продължават отношенията със значими грижещи се и към тях децата пренасят опита си от първоначалната привързаност с родителите заедно с потребността си да бъдат подкрепяни.

Годишният план на дейностите за изпълнение на Областната стратегия за личностното развитие на децата и учениците в община Видин за 2017 година е изготвен в съответствие с областна Стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в област Видин (2017 – 2019). Областната стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в област Видин за периода 2017 – 2019 година е съгласувана от Областния съвет за развитие на област Видин на заседание, проведено на 19.04.2017 г. (протокол № 33/19.04.2017 г.).

АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО И ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВАТА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ В ОБЩИНА ВИДИН

ОБЩИ ДАННИ

1. **Население към 31.12.2015 г.** (*в регистрите на служба ГРАО*)

Население на общината	Постоянен адрес	Настоящ адрес
1.1. Население на общината (общо)	57 001	
1.2. Момчета до 19 г.	4920	
1.3. Момичета до 19 г.	4711	

2. **Брой деца и ученици по възрастови групи към 31.12.2015 г.** (*в регистрите на служба ГРАО*)

2. Общ брой деца	9631
2.1. Деца от 0 до 7 г. включително	3470
2.2. Деца и ученици от 8 до 14 г. включително	3550
2.3. Деца и ученици от 15 до 19 г. включително	2611

3. **Данни за мрежата от училища и детски градини**

№	Име на училището/ДГ	Местополо-жение	Вид	Брой деца/ученици	Налични специфични ресурси, които могат да бъдат оползотворени за подкрепа за личностно развитие
	Училища				
1.	ОУ ''Еп.Софроний Врачански''	Гр. Видин	Вид на подготовка: неспециализирано; Степен на образование -	410	

			основно		
2.	ОУ''Отец Паисий''	Гр. Видин	Вид на подготовка неспециализирано; Степен на образование - основно	126	В училището има изграден екип за подкрепа на личностното развитие на учениците във връзка с чл.188 ал.3 от ЗПУО.
3.	ОУ''Св.Климент Охридски''	Гр. Видин	Вид на подготовка неспециализирано; Степен на образование - основно	114	
4.	СУ''ИванВазов''	гр. Видин	Вид на подготовка неспециализирано; Степен на образование - основно	674	
5.	СУ''Св.Св.Кирил и Методий''	Гр.Видин	Вид на подготовка неспециализирано; Степен на образование - средно	458	Оборудвани кабинети: -Изобразително изкуство, -Музика /музикални инструменти/, -Хореографски зали, -Физкултурни салони, -Компютърни кабинети -Специализиран за работа с деца и ученици със СОП
6.	СУ''Христо Ботев''	Гр.Видин	Вид на подготовка неспециализирано; Степен на образование - средно	74	
7.	СУ''П.Р.Славейков“	Гр.Видин	Вид на подготовка - неспециализирано; Степен на образование - средно	408	Оборудвани кабинети по учебни предмети, 2 ресурсни кабинета, 2 физкултурни салона, 4 компютърни кабинета, библиотека, непрекъснат свободен достъп до интернет в училище, 2 актови зали, зала за

					изяви със сцена с аудио и светлинна обезпеченост
8.	СУ''Любен Каравелов''	Гр.Видин	Вид на подготовка неспециализирано; Степен на образование - средно	584	Назначен училищен екип за подкрепа на личностно развитие на щат в училището
9.	СУ''Цар Симеон Велики''	Гр. Видин	Вид на подготовка неспециализирано; Степен на образование - средно	1003	Оборудвани училищни кабинети, зали, наличие на педагогически съветник, възможности за организиране и предлагане на извънкласни дейности. Утвърдени процедури за работа и подкрепа на деца с проблеми
10.	ППМГ ''Екзарх Антим I''	Гр.Видин	Профилирана гимназия с профил математически и природни науки	568	
11.	ГПЧЕ ''Йордан Радичков''		Профилирана гимназия		
12.	СУ ''Христо Ботев'' гр.Дунавци	Гр.Дунавци	Вид на подготовка неспециализирано; Степен на образование - основно	102	1.Човешки ресурс-педагогически специалисти преминали квалификация. 2.Програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на деца и ученици от уязвими групи /2016-2020г./ и План за действие. 3. Програма запревенция наранното напускане на училище за учебната 2016-2017 година. 4.Годишна училищна програма за целодневна организация на учебния ден. 5.Мерки за повишаване качеството на образованието в училището. 6.Определяне координатор и екип при

					организиране и координиране на процеса на осигуряване на общата и допълнителна подкрепа за личностно развитие в училището. 7.Рамка за оценка на индивидуалните потребности от допълнителна подкрепа за личностно развитие на дете/ ученик. 8.Работа по проекти: 8.2.ЦМЕДТ „Амалипе“ и Тръст за социална алтернатива – програма“Намаляване отпадането на ученици от училище“ – проект“Всеки ученик ще бъде отличник“
13	ПГ по селско стопанство „Г.М.Димитров”- гр.Дунавци	Дунавци	Професионална гимназия	145/ 72 дневна и 73 задочна форма/	
14	ПГ’’Проф.д-р ’’Асен Златаров’’	Видин, Южна промишлена зона	Професионална гимназия	486	Наличие на педагогически съветник, възможности за организиране и предлагане на извънкласни дейности, Утвърдени процедури за работа и подкрепа на деца с проблеми.
15	ПТГ ”Васил Левски”	Гр. Видин	Професионална гимназия	91 дневна форма на обучение	
16	ПГ по туризъм ’’Михалаки Георгиев’’	гр. Видин	Професионална гимназия	308 в дневна форма на обучение	
17	ПУ’’Петър Берон”	Гр. Видин	Държавно училище	53	
	ОБЩО			**5045**	

	ЦПЛР-ГУО	Гр.Видин	ученическо общежитие	96	обслужващо звено със социално предназначение
	Детски градини				
1.	ДГ„Желязко Поппиколов“ с филиал „Чучулига”с. Градец	Гр. Видин	Целодневна организация общинска	114	Обучени и мотивирани учители
2.	ДГ ”Детелина” гр. Видин и филиали ”Васил Левски”, гр. Видин и филиал „Детелина“ с. Синаговци	Гр. Видин	Целодневна организация общинска	179	
3.	ДГ "Арабела” с филиал “Незабравка”, гр. Видин и филиал ”Брезичка” с. Буковец	Гр.Видин	целодневна организация общинска	232	
4.	ДГ ”Славейче гр. Видин” с филиал „Радост” - гр. Видин и филиал кв. „Селище”, гр. Видин	Гр.Видин	Целодневна организация Общинска Наличие на яслена група		**Логопед** на щат, който ще бъде съкратен поради недостиг на средства в бюджета, освен ако Общината не поеме издръжката на логопеда.
5.	ДГ "Зорница" гр. Видин с филиал "Щастливо детство" гр. Видин и филиал "Пролетен цвят” с. Кутово	ДГ „Зорница“	Целодневна организация общинска	219	**Логопед** на щат.
6.	ДГ ”Русалка” гр. Видин с филиал „Здравец”-гр. Видин и Филиал „Здравец“с.Капитановци,	Видин	Целодневна организация Общинска Наличие на яслена група	220	
7.	ДГ ’’Синчец’’ гр. Видин с филиал ”Вида” гр. Видин	Видин	Целодневна организация Общинска Наличие на яслена група	250	

8.	ДГ "Мир“ гр. Дунавци с филиал "Звънче" гр. Видин	Гр. Дунавци	Целодневна организация общинска	124	
	ОБЩО			**1338**	

ПУ „Д-р П.Берон“

ПУ „Д-р П.Берон“ е единствено по рода си училище в областта, което осъществява работа с децата и учениците със специални образователни потребности, организира целодневна форма на обучение и така подпомага семейства с нисък образователен и социален статус, полага грижа за децата им чрез осигуряване на подходяща, адаптирана физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията.

ПУ „Д-р П.Берон“ е училище включващо различни дейности, които водят до подобряване качеството на живот на децата, както и увеличаване на родителския потенциал, като предоставя подкрепа не само на учениците, но и на семействата им.

Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование-Видин

Регионалният център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование (РЦППО) е специализирано държавно обслужващо звено съгласно новата нормативна уредба. РЦППО подпомага успешното приобщаване на децата и учениците със специални образователни потребности в детските градини и училища, центрове за специална образователна подкрепа в системата на предучилищното и училищното образование, като извършва:

1. дейности, свързани с провеждането на държавната политика за подкрепа на процеса на приобщаващото образование;

2. организационно и методическо подпомагане на детските градини и училищата по отношение на предоставянето на допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците със специални образователни потребности;

3. дейности, свързани с квалификацията на педагогическите специалисти във връзка с приобщаващото образование и допълнителната подкрепа за личностно развитие на децата и учениците със специални образователни потребности.

РЦППО осъществява дейността си чрез регионален екип за подкрепа за личностно развитие в който се включват ресурсни учители, специални педагози психолози, логопеди, рехабилитатори на слуха и говора, ерготерапевти и други специалисти при необходимост, както и представители на регионалните управления на образованието.

4. Данни за деца от специализираните институции за предоставяне на социални услуги и на децата, на които се предоставят социални услуги в общността или социални услуги от резидентен тип

Институция /социални услуги	**Общ брой на настанените /ползващите социални услуги деца**	**Данни за включването в образование**		**Брой настанени деца /лица, невключени в образование - причини**
		Училище /ДГ	**Брой деца /ученици**	
ДМСГД	19	11	1	3деца –лежащи и 4 деца на ниска възраст
ЦОП към ФУДВ	30	0	30	0
ЦРДУ към СМЦ	15	0	15	0

ЦРДУ към КСУДС	12	0	12	0
ДЦДУ“ Пролет“ към ФУДВ	16	0	16	0
ДЦДУ към ФУДВ-дневна грижа	29	4	11	4- ниска възраст 10-здравословни причини
ДЦДУ към ФУДВ-седмична грижа	11	0	8	3
ЦСП към КСУДС	29	0	29	0
ЦСРИ към РДПЛУЗ	18			
ЦСРИ към ФПР	10	0	10	0
ЦНСТ –ДЪГА	4	0	4	0
ЦНСТ-ЗОРА	4	0	4	0
Кризисен център - КСУДС	5	0	5	
Приемна грижа -Видин	31	15	10	6-бебета

Извод: Посочените институции за социални услуги извършват дейности, близки до посочените в чл. 49, ал. 1, т. 3, 5 и 6 от ЗПУО – превантивна, диагностична, рехабилитационна, корекционна и ресоциализираща работа с деца и ученици, педагогическа и психологическа подкрепа, прилагане на програми за подкрепа и обучение за семействата на децата и учениците с увреждания. В тези институции работят специалисти, които могат да са полезни за предлагането на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в училищата и детските градини и да компенсират недостига на специалисти в училищата и детските градини. Опитът при управлението на тези институции е полезен при вземането на решение за разкриване на нови институции по ЗПУО или за възлагане на ресурсното подпомагане на деца и ученици със СОП на лицензирани доставчици на социални услуги.

ИНФОРМАЦИЯ И АНАЛИЗ НА ДАННИТЕ ЗА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В СИСТЕМАТА НА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

1. Данни за деца и ученици, посещаващи детски градини и училища към 15.09.2016 г. (*в документацията на отдел "Образование" на общинската администрация*)

Деца в детски градини /без подлежащи на задължително предучилищно образование/	906
Деца, подлежащи на задължително предучилищно образование /ПГ в детска градина или училище/	646
Ученици в общински и държавни училища / 1- 4 клас/	1858
Ученици в общински и държавни училища / 5- 8 клас/	1572
Деца в общински и държавни училища /9-12 клас/	1298
ОБЩ БРОЙ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ, ВКЛЮЧЕНИ В СИСТЕМАТА НА ПУО НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНАТА:	**6230**

2. Данни за включването на децата и учениците във форми за развитие на интересите и потребностите

Ученици, включени в ЦОУД за уч. 2016 / 2017 г.	**Ученици, включени в училищни форми за развитие на интересите**	**Ученици, включени във форми за развитие на интересите по проекти към МОН /“Твоят час“ и др./**	**Брой ученици, включени в извънучилищни форми за развитие на интересите**

Брой групи	Брой ученици	Брой групи	Брой ученици	Брой групи	Брой ученици	Брой групи	Брой ученици
62	1495	51	999	173	2114	10	579

3. Данни за деца и ученици в риск - *в документацията на училищата / ДГ, ДСП, ОЗД, МКБППМН; отдел "Образование", РЗИ, РУО, ГРАО, Областни съвети по наркотични вещества, РПУ и др.* **за учебната 2016 / 2017 година**

Деца без родителска грижа или чиито родители са починали, неизвестни, лишени са от родителски праза или родителските им права са ограничени, в т.ч с родители в чужбина	183
Деца, жертва на злоупотреба, насилие, експлоатация или всякакво друго нехуманно или унизително отношение или наказание във или извън семейството му	18
Деца в опасност от увреждане на физическото, психическото, моралното, интелектуалното и социалното развитие	364
Деца, извършили насилие	7
Деца, отпаднали от училище	16

ОУ „Епископ Софроний Врачански", СУ„П.Р.Славейков" и ОУ „Христо Ботев" гр.Дунавци от община Бидин са включени в пилотен проект за работа в Системата за ранно предупреждение за риск от отпадане от предучилищното и училищното образование в Северозападния и Югоизточния район от ниво 2, съгласно Плана за 2016-2017 г. за изпълнение Стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система (2013-2020) г.

Причините за отпадане на учениците са много, но като ключови се явяват засилената икономическа емиграция и безработица в общината. Родителите поверяват грижата за децата на по-възрастни роднини, които не са в състояние да упражняват необходимия родителски контрол. Налице са ниски доходи и липса на средства за осигуряване на необходимите условия за обучение. Често пъти самите учениците подпомагат своите родители за осигуряване на доходи в семейството и полагат грижи за по – малките братя и сестри. Причините за отпадане от училище са многообразни и не се проявяват изолирано. Това определя необходимостта да се подхожда комплексно и същевременно да се действа индивидуално към конкретния случай за всяко дете, застрашено от отпадане или вече отпаднало от образователната система.

През последните години броят на отпадналите ученици в задължителна училищна възраст намалява. Това намаляване се дължи от една страна на миграционните процеси и обезлюдяването на общината, а от друга на предприетите мерки от страна на училищните ръководства и педагогически колегии за обхват и задържане на учениците и работата с родителската общност.

Децата в риск, децата със специфични образователни потребности и нередовно посещаващите учебни занятия, са ученици за които реално съществува предпоставка за преждевременно напускане на образователната система.

Изводи: Основните рискови фактори за отпадане от училище са:

- Социални и семейни
- липса на родителски контрол и подкрепа
- неблагоприятна семейна и социална среда
- липса на мотивация за учене и функционална неграмотност
- нисък социален статус
- непълноценни семейства
- ниско образование на родителите.
- ниска самооценка като ученик
- лош влияние на връстниците

- Етнокултурни причини
- ниска степен за готовност за училище,
- липса на ангажираност и визия за бъдещето на децата от страна на родителите,
- ранни бракове при момичетата.

- Образователни причини
- слаб успех в училище,
- трудности в усвояването и разбирането на материала.(Попадайки в по-горен етап на образование, те не успяват да се включат активно и в резултат на това изостават, губят интерес за учене и работа.)
- Неизвинени отсъствия
- липса на извънкласна дейности

- Други:
  - емоционален стрес
  - физическо натоварване
  - други

4.Училищни форми за развитие на интересите

Динамичният високотехнологичен свят поставя пред българското образование нови предизвикателства. Съхранявайки добрите традиции, то трябва да се развива като гъвкава и адаптивна система. Това се налага и поради факта, че голяма част от учениците са от социално слаби семейства, от семейства с ниска образователна култура или са оставени на грижите на по-възрастни роднини. Немалко родители заети с осигуряване на прехраната нямат възможността да осмислят свободното време на децата си и да ги мотивират да се развиват. Училището и извънучилищните клубове често се явяват основен фактор за осмисляне на свободното време на децата и учениците за осигуряване на интелектуалното и културното образование и развитие, а така също и за формирането на личността и изграждането на нови ролеви отношения. В училищните и извънучилищните форми за развитие на интересите се поставя пред децата реални изисквания за взаимодействие и труд. Тук децата се учат да намерят и заемат своето място в колектива и в социалната среда. Училищните и извънучилищните форми за развитие има своите значими функции да подпомогнат порастващото дете да открие и развие своята индивидуалност. Те осигуряват среда, в която ученикът да може да се сравнява, да се конкурира и сътрудничи, за да възпита у себе си онези умения, които ще го направят социално адаптивен и способен да се впише в общността.

Ученици, включени в ЦОУД за уч. 2016 / 2017 г. бр. групи/бр.ученици	Ученици, включени в училищни форми за развитие на интересите бр.групи/бр.ученици	Ученици, включени във форми за развитие на интересите по проекти към МОН /“Твоят час“ и др./ бр.групи/бр.ученици	Брой ученици, включени в извънучилищни форми за развитие на интересите бр.групи/бр.ученици
62 / 1495	**5 1/ 999**	**173 / 2114**	**10/579**

В община Бидин се организират различни **училищни и извънучилищни форми за развитие на интересите.** Голяма помощ за организиране на различни форми за развитие на интереси има стартиралия в началото на учебната 2016-2017 год. проект на Министерството на образованието и науката (МОН) „Твоят час“ или „Развитие на способностите на учениците и повишаване мотивацията им за учене чрез дейности, развиващи специфични знания, умения и компетентности“. Проектът е финансиран с европейски средства и е с продължителност 29

месеца. Той осигурява подпомагане в два основни типа занимания: извънкласни дейности в различни области по интереси, както и допълнителна подготовка за децата с определени образователни затруднения. Проектът има голямо значение за развитието на извън класните и извън училищните форми, в малките населени места, където няма други алтернативи за осмисляне на свободното време на учениците. Проектът „Твоят час“ е възможност за учениците да намерят себе си чрез извънкласни занимания, да получат необходимата образователна подкрепа там, където е необходимо и възможност за родителите, които могат да бъдат спокойни, че децата им ще бъдат обхванати в училищни форми по специфични интереси. Възможност е за училищата да станат средища за развитието на потенциала на децата и в крайна сметка за самите учители, които ще могат да допълнят и усъвършенстват това, което правят с децата в задължителните часове.

5.Деца и ученици със специални образователни потребности

Съгласно §1, т.27 от Допълнителни разпоредби на Закона за предучилищното и училищното образование специални образователни потребности на дете или ученик са образователните потребности, които може да възникнат при сензорни увреждания, физически увреждания, множество увреждания, интелектуални затруднения, езиково-говорни нарушения, специфични нарушения на способността за учене, разстройства от аутистичния спектър, емоционални и поведенчески разстройства. Тези деца често освен обучителни затруднения имат и социални проблеми, както и проблеми, свързани с психичното им състояние. Включването им в общообразователната система е процес, който се подпомага и реализира чрез изграждането и функционирането на съответната подкрепяща среда. Елементите на тази среда са: подходящи архитектурни и социално – битови условия; екип за комплексно педагогическо оценяване; специални учебно – технически средства и апаратура; програми за обучение, подходящи дидактически материали.

Общ брой деца със СОП – 203

Общ брой на децата и учениците със специални образователни потребности, които се обучават в детски градини по чл. 35 и в училищата по чл. 38 от Закона за предучилищното и училищното образование	98
От общия брой – с ресурсно подпомагане от РЦППО	98
Общ брой на децата и учениците със специални образователни потребности, които се обучават в специални училища	
Деца и ученици със сензорни увреждания	3
Деца и ученици с множество увреждания	14
Деца и ученици интелектуални затруднения	38
Деца и ученици с езикозо-говорни нарушения	19
Деца със специфични нарушения на способността за учене (дислексия, дисграфия, дискалкулия)	32
Деца и ученици с разстройства от аутистичния спектър	4
Деца с емоционални и поведенчески разстройства	0
Деца с физически увреждания	0
От всички деца и ученици със СОП – брой на децата и учениците с необходимост от интензизна грижа и подкрепа	0

5.1 Данни за деца и ученици с хронични заболявания – данни за учебната 2016 / 2017 година

Деца с хронични заболявания	123

На територията на Община Видин 2 училища предоставят допълнителна подкрепа на деца и ученици със специални образователни потребности самостоятелно по проект BG-05M2OP001-3.003-0001„Подкрепа за равен достъп и личностно развитие“, както следва: СУ „Св. Св. Кирил и Методий“ – гр. Видин, СУ „Любен Каравелов“ – гр. Видин. В ДГ „Зорница“ с филиал ДГ „ Щастливо детство“ – гр. Видин има разкрита група за деца със СОП, в която се възпитават, обучават и социализират 10 деца. В ДГ „Арабела“ с филиал „Незабравка“ – гр. Видин броят на децата със СОП е 3.

Групата на деца и ученици със СОП, които се нуждаят от допълнителна подкрепа за личностно развитие в община Видин, е много разнообразна по своя състав и особености в отделните училища и детски градини. Това изисква много конкретен подход при планиране на необходимите ресурси и нагласа на институционалните практики към индивидуализирана грижа, както и гъвкави решения в сътрудничество с другите институции.

- Проблеми, които срещат децата СОП в училище:
  - Проява на ниска степен на толерантност от страна на децата в класа. Поставяне на етикети, обиди, подигравки, проява на агресия.
  - Липса на информираност на децата от класа как да указват помощ на дете с увреждания при нужда и как да общуват с него.
  - Игнориране на детето при включване в група за изпълнение на поставено задание в клас. Подценяване на възможностите му за работа.
  - Рядко включване на детето в извънкласни и извънучилищни изяви.
  - Липса на достъпна среда в голяма част от училищата.
  - Проблеми при безопасността на детето по време на междучасията.
  - Не се търсят силните страни на детето, а се отбелязват на преден план слабите му такива.
- Проблеми, които възникват в отношенията деца с СОП – учител

  - Ниска информираност на учителя как да оказва помощ на детето при нужда и как да общува с него.
  - Ниска степен на търпение при проверка на знанията и уменията на детето.
  - Необходимост от правила в училището за задължителна консултация по изучаваните учебни предмети по установен график съобразен с възможностите на детето.
  - Липса на допълнителен стимул за учителя при работа с детето.
  - По- голяма част от учителите на са квалифицирани за работа с деца с увреждания.

- Проблеми на родителите на деца с увреждания в училище
  - Проява на ниска толерантност от страна на родители на други ученици.
  - Проява на нетърпение при изискване от родителя на регулярна информация за нивото на развитие, постиженията на детето и възникнали проблеми по време на учебния процес.
  - Невъзможност на родителя да оказва помощ при поставени задачи за домашно по всички изучавани предмети.
  - Липса на общо достъпна информация за всекидневни поставени домашни работи по предмети с цел информираност на родителя за евентуална помощ у дома.
  - Липса на достъпна среда в голяма част от училищата.

6.Данни за деца и ученици с изявени дарби

Деца с постижения в областта на науката	45
Деца с постижения в областта на спорта	130
Деца с постижения в областта на изкуството	38
Общо	**213**

Съвременната образователна политика покрива нуждите на учениците, представящи се на средно ниво, без да отчита потребността на даровитите деца от разширяване и обогатяване на учебния материал, създаване на клубове по интереси, практически занимания и извънкласни дейности. Въпрос на индивидуална училищна политика и системна подкрепа от страна на семейството е развитието на таланта в днешно време. Рядко се отчита факта, че тези деца се различават от връстниците си, което поражда много психо-социални проблеми, които могат да доведат до социална изолация и чувство за неразбраност. Повишената чувствителност на тези деца, острата реакция спрямо несправедливостта в света и понякога бунтарските тенденции в поведението, съдържат сериозен риск за развитието на емоционални разстройства, перфекционизъм, усещането за експлоатираност и дори ранно отпадане от училище и включването в асоциални групи от връстници.

Във всяко общество личностите активно търсят своето място и се опитват да намерят своята идентичност, чрез правилно оценени според индивидуалността им и одобрени от социума избори. Ето защо развитието на личността трябва да се изгражда не само в семейството, а и от различни институции като училище, медии, общности, комисик и центрове за работа, социални и образователни услуги и др.

Основните форми за подпомагане на даровитите ученици са:

- Организиране и участия в различни общински, регионални, национални и международни състезания, конкурси и олимпиади в областта на науката, културата и спорта;
- Летни училища, тематични семинари, дискусии, курсове;
- Тематични зелени училища, със специализирано обучение в различни области – музика, изкуство, занаяти, математически, лингвистични, литературни и природонаучни науки;
- Осигуряване на достъп до специализирана литература с практическа и теоретическа насоченост;
- Насърчаване на сътрудничеството между институциите за подкрепа на даровити деца;
- Изграждане на подход за работа с надарени деца;
- Откриване, насърчаване и подпомагане на даровити деца от малките населени места;
- Обучение на педагогическите кадри за идентифициране и работа с надарени деца.

7. Кариерно ориентиране на учениците

Център за кариерно ориентиране – Видин (ЦКО) е основан по проекта на Министерството на образованието и науката BG051PO001-4.3.02 „*Система за кариерно ориентиране в училищното образование*“ и е финансиран с подкрепата на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, съфинансирана от ЕСФ на ЕС в периода 2012 – 2015 г. В рамките на първия проект центърът е оборудван, обучени са кариерни консултанти, разработен инструментариум и ресурси. От м. февруари 2016г. ЦКО изпълнява нов проект на МОН BG05M2OP001-2.01 0001„*Система за кариерно ориентиране в училищното образование*” с финансовата подкрепа на ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“. Кариерните консултанти работят с ученици от I до XII клас от всички видове училища, като им се предоставят услуги по кариерно ориентиране, в съответствие с конкретните им индивидуални потребности и етапи на кариерно развитие.

ИНФОРМАЦИЯ И АНАЛИЗ НА ДАННИТЕ ЗА РЕСУРСНАТА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ НА СИСТЕМАТА НА ПРЕДУЧИЛИЩНО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

1. Данни за персонала в училищата и ДГ и други специалисти на територията на общината – за учебната 2016 / 2017 година.

Училище/ ДГ	Населено място	Персонал	Педагогически специалисти

		Общ брой	Педагогически	Непедагогически	Директор	Зам.-директор	Учител	Учител, ЦОУД	Психолог	Педагогически съветник	Логопед	Ресурсен учител	Учител на деца с умствена изостаналост	Рехабилитатор на слуха и говора	Корепетитор	Треньор по вид спорт	Ръководител на направление ИКТ	Външни лектори/ИИД
Учи																		
ОУ''Еп.Софроний Врачански''	Видин	63	44	19	1	1	34	6	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0
ОУ''Отец Паисий''	Видин	22	11	7	1	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ОУ''Св.Климент Охридски''	Видин	19	14	5	1	0	10	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ОУ''ИванВазов''	Видин	74	55	19	1	1	41	9	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1
У''Св.Св.Кирил и Методий''	Видин	72,5	56,5	16	1	2	41	8	1	1	0,5	1	0	0	0	0	0	0
СУ''Христо Ботев''гр. Видин	Видин	17	12	5	1		8	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
СУ''П.Р.Славейков''	Видин	53	42	11	1	1	31	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
СУ''Любен Каравелов''	Видин	68	52	16	1	2	33	10	1	1	1	2	0	0	0	0	1	0
СУ''Цар Симеон Велики''	Видин	81	67	14	1	2	57	6	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
ППМГ ''Екзарх Антим I ''	Видин	52	42	10	1	1	38	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	0
ГПЧЕ ''Йордан Радичков''	Видин	45	34	11	1	1	31	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2
ОУ ''Христо Ботев'' гр.Дунавци	гр.Дунавци	20	14.5	5.5	1	0	10.5	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
ПГ по селско стопанство „Г.М.Димитров"-гр.Дунавци	гр.Дунавци	18	12	6	1	1	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ПГ''Проф.д-р ''Асен Златаров''	Видин	55	44	11	1	2	40	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1
ПТГ "Васил Левски"	Видин	15	10	4	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
ПГ по туризъм ''Михалаки Георгиев''	Видин	41	28	13	1	2	25	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1	2
ПУ''Петър Берон"	Видин	26	17	9	1	1	9	3	1	0	1	0	9	0	0	0	1	0
ЦПЛР-ГУО	Видин	12	4	7	1		4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Общо за училищата		**753,5**	**559**	**188,5**	**18**	**17**	**422,5**	**62**	**5**	**8**	**2,5**	**3**	**9**	**0**	**0**	**0**	**6**	**12**
Детски градини																		
ДГ„Желязко Попниколов" с филиал „Чучулига"с. Градец	Видин	21	11	10	1	0	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ДГ "Детелина" гр. Видин и филиали "Васил Левски", гр. Видин и филиал	Видин	33	17	14.75	1	0	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

„Детелина“ с. Синаговци																		
ДГ "Арабела" с филиал “Незабравка”, гр. Видин и филиал ”Брезичка” с. Буковец	Видин	0	19.5	18.5	1	0	18.5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ДГ ”Славейче гр. Видин” с филиал „Радост” - гр. Видин и филиал кв. „Селище”, гр. Видин	Видин	44	21	23	1	0	19	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
ДГ "Зорница" гр. Видин с филиал "Щастливо детство" гр. Видин и филиал "Пролетен цвят" с. Кутово	Видин	42,5	23	19,5	1	0	19	0	0	0	1	0	2	0	0	0	0	0
ДГ ”Русалка” гр. Видин с филиал „Здравец”-гр. Видин и Филиал „Здравец“с.Капитановци,	Видин	37	17	20	1	0	16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ДГ ”Синчец’’ гр. Видин с филиал ”Вида” гр. Видин	Видин	41	20	21	1	0	19	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ДГ "Мир“ гр. Дунавци с филиал "Звънче" гр. Видин	Видин	21.5	11.5	10	1	0	9.5	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Общо за ДГ		**240**	**140**	**136.75**	**8**	**0**	**127**	**0**	**0**	**0**	**3**	**0**	**2**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

2. Информация за възможностите на училищата /ДГ за ресурсно обезпечаване на подкрепата на децата и учениците със СОП – от м. януари 2017 г.

Училище / ДГ	**Населено място**	**Брой деца /ученица със СОП**	**Възможности за:**	
			назначаване на ресурсни специалисти /конкретно	**назначаване на пом.-учители**
ДГ "Зорница" гр. Видин с филиал "Щастливо детство" гр. Видин и филиал "Пролетен цвят” с. Кутово	Гр.Видин	14		
ДГ "Арабела” с филиал “Незабравка”, гр. Видин и филиал ”Брезичка” с. Буковец	Гр.Видин	3		
ОУ’’Еп.Софроний Врачански’’	Гр.Видин	8		
ОУ’’Отец Паисий’’	Гр.Видин	8		
ОУ’’Св.Климент Охридски’’	Гр.Видин	8		
ОУ’’ИванБазов’’	Гр.Видин	15		
СУ’’Св.Св.Кирил и Методий’’	Гр.Видин	19		

СУ''Христо Ботев''гр. Видин	Гр.Видин	35		
СУ''П.Р.Славейков''	Гр.Видин	0		
СУ''Любен Каравелов''	Гр.Видин	30		
СУ''Цар Симеон Велики''	Гр.Видин	5		
ППМГ ''Екзарх Антим I ''	Гр.Видин	0		
ГПЧЕ ''Йордан Радичков''	Гр.Видин	0		
ОУ ''Христо Ботев''	гр.Дунавци	4		
ПГ по селско стопанство „Г.М.Димитров"-	гр.Дунавци	0		
ПГ по туризъм ''Михалаки Георгиев''	Гр.Видин	6		
ПУ „д-р П.Берон"	Гр.Видин	53	Учители – специални педагози, Логопед, Психолог, Ерготерапевт Общо: 15 назначени	
Общо		**208**		

3. **Кадрова осигуреност със специалисти в социални и други институции на територията на общината**

Специалисти	Брой
Медицински специалисти	7
Рехабилитатори	3 1/2
Логопеди	5
Ресурсни учители	
Психолози	9
Детегледачи	18
Специален педагог	2
Педагог	1
Методист	¼
Кинезетерапевт	1 1/4
Ерготерапевт	2 1/2
Арттерапевт	1
Възпитател	6
Социален работник	20 1/2
Организатор соц. Обслужване	1/2
Ръководител	6

Център за работа с деца на улицата:Ръководител-1 щат; Възпитател -2 щата; Соц. Работник -2 щата; Психолог – 1 щат; Мед. Сестра – 1 щат, хигиенист 1 щат.

Център за социална рехабилитация и интеграция :Ръководител 1 щат; Психолог 1 щат; Кинезитерапевт – ¼ щат; Ерготерапевт – ½ щат; Логопед 1 щат.

Кризисен център – КСУДС: Директор ¼ ; Психолог ръков. Сектор – ½ щат; Психолог ½ щат; Сътрудник соц. Дейности 1и1/2 щат; Спец. Соц. Дейности – 1 щат; счетоводител 1/6 щат.

Център за социална рехабилитация и интеграция : ръководител-1 щат.; психолог- 1 щат.; кинезитерапевт-1/4 щат.; ерготерапевт-1/2 щат.; логопед-1 щат.

ЦНСТ „Дъга“: Управител 1/3 щат; Социален работник 1щат; Медицинска сестра 1щат; Рехабилитатор 1щат; Възпитател 1щат; Детегледач 7щата; Хигиенист 1щат; Арттерапевт 1 щат.

ЦНСТ „Зора“: Управител 1/3 щат; Социален работник 1щат; Медицинска сестра 1щат; Рехабилитатор 1щат; Възпитател 1щат; Детегледач 6щата; Хигиенист 1щат; шофьор 1 щат.

ЦОП –Рангелова: Соц. Работник 3 щата; психолог 1 щат; логопед 1 щат; педагог 1 щат.

Дневен център за деца с увреждания :Ръководител ½ щат; Соц. работ. 1щат; логопед 1 щат; психолог 1 щат; рехабилитатор 1 щат; възпитател 1 щат; детегледач 1 щат.

Дневен център за деца с увреждания - седмична грижа: Ръководител ½ щат; Соц. раб 1 щат; Соц. педагог 1 щат; Възпитател 1 щат; Мед. сестра 4 щата; Детегледачка 4 бр.

Дневен център за деца с увреждания "Пролет": Ръководител 1/4 щат; Соц. работ. 1щат; Спец. педагог 1/2 щат; кинезетерапевт 1 щат; Мед. сестра 1 щат; детегледач 1 щат.

ЦОП : Директор 1/2 щат; психолог 2 щата; Сътрудник соц. Дейности 1 ½ щата; Спец. соц. Дейности 2 щата; Методист ¼ щат.

Център за работа с деца на улицата – КСУДС: Директор 1/4 щат; Сътрудник соц. Дейности 1 щат; Спец. соц. Дейности 3 щата

Център за социална рехабилитация и интеграция: Ръководител 1 щат; Соц. работ. 1щат; психолог 1 щат; Спец. Педагог 1/2 щат; логопед 1/2 щат; Ерготерапевт 1 щат; Кинезетерапевт 1 щат. ; Рехабилитатор 1 щат; Организатор „Соц. Обслужване” 1 щат.

Образователната система, както и сферата на социалните услуги към момента са обезпечени с квалифицирани кадри. Около 80 % от педагогическите специалисти са жени. Най-голям е процентът на учителите, които са във възрастовата граница от 50 до 60 години. Ежегодно се планират квалификационни дейности за специалистите на регионално и национално ниво. Всяка институция предвижда и осигурява условия на специалисти за поддържаща и продължаваща квалификация съобразена с необходимостите и спецификата си.

ИНФОРМАЦИЯ И АНАЛИЗ НА ДАННИТЕ ЗА МАТЕРИАЛНАТА СРЕДА И УСЛОВИЯ ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

Достъпна архитектурна среда

Училище	Населено място	Достъпна архитектурна среда								
		Входни и комуникационни пространства						Пригодност на помещенията и пространствата за общо полезване за хора с увреждания		Достъпно и пригодно за хора с увреждания санитарно-хигиенно помещение
		Достъпен вход		Достъпност до помещения и пространства				Създадени условия в класни стаи и кабинети за ученици с увреждания	Използваемост на общи помещения - зала, аула, столова, физкултурен салон и др. за ученици с увреждания	
		Рампа	Подемна платформа	Безопасни парапети	Нехлъзгав и настилка	Тактилни ивици	Подемна платформа			
ОУ''Еп.Софроний Врачански''	Видин	да	не	да	да	не	не	да	да	да
ОУ''Отец Паисий''	Видин									

ОУ''Св.Климент Охридски''	Видин	не	не	не	не	не	не	не	не	не
ОУ''Иван Вазов''	Видин	да	не	да	да	да	не	не	не	да
СУ''Св.Св.Кирил и Методий''	Видин	да	не	да	не	не	да	не	не	да
СУ''Христо Ботев''гр. Видин	Видин	не	не	да	да	не	не	не	не	не
СУ''П.Р.Славейков''	Видин	да	не	да	да	не	не	не	не	да
СУ''Любен Каравелов''	Видин	да	не	не	не	не	не	не	да	да
СУ''Цар Симеон Велики''	Видин									
ППМГ ''Екзарх Антим I ''	Видин	не	не	да	не	не	не	не	не	не
ГПЧЕ ''Йордан Радичков''	Видин	да	не	да	да	не	не	не	не	не
ОУ ''Христо Ботев'' гр.Дунавци	гр.Дунавци	не	не	не	не	не	не	не	не	не
ПГ по селско стопанство „Г.М.Димитров"- гр.Дунавци	гр.Дунавци	не	не	да	не	не	не	не	не	не
ПГ''Проф.д-р ''Асен Златаров''	Видин	не	не	да	да	не	не	не	да	да
ПТГ "Васил Левски"	Видин									
ПГ по туризъм ''Михалаки Георгиев''	Видин	не	да	не	да	не	не	не	не	да
ПУ''Петър Берон"	Видин									
ЦПЛР-ГУО	Видин	не	не	да	да	не	не	не	не	не

Данни за материалната среда

Училище/ДГ	Населено място	Спортна база	Библиотека	Компютъ	Столово хранене	Транспорт

		Наличие на физкултурен салон	Наличие на спортна площадка	Осигуреност със спортни съоръжения			В самостоятелен стол	През кетъринг	За ученици до 16 г.	За ученици над 16 г.
Училища										
ОУ''Еп.Софроний Врачански''	Видин	пригоден	да	да	да	да	не	да	да	не
ОУ''Отец Паисий''	Видин	да	да	да	не	да	да	да	да	не
ОУ''Св. Климент Охридски''	Видин									
ОУ''Иван Вазов''	Видин	не	да	да	да	да	не	да	да	не
СУ''Св.Св. Кирил и Методий''	Видин	да	да	да	да	да	не	да	да	не
СУ''Христо Ботев''гр. Видин	Видин	да	да	да	не	да	не	да	да	не
СУ''П.Р.Славейков''	Видин	да	да	да	да	да	не	да	да	да
СУ''Любен Каравелов''	Видин	да	да	да	да	да	не	да	да	да
СУ''Цар Симеон Велики''	Видин									
ППМГ ''Екзарх Антим I ''	Видин	да	да	да	да	да	не	не	не	не
ГПЧЕ ''Йордан Радичков''	Видин	да	да	да	да	да	не	не	не	не
ОУ ''Христо Ботев'' гр.Дунавци	гр. Дунавци	да	да	да	не	да	не	да	да	не
ПГ по селско стопанство „Г.М.Димитров"- гр.Дунавци	гр. Дунавци	да	да	да	не	да	не	не	да	да
ПГ''Проф.д-р ''Асен Златаров''	Видин	не	да	да	частично	да	не	не	не	не
ПТГ "Васил Левски"	Видин									
ПГ по туризъм ''Михалаки Георгиев''	Видин	не	да	да	да	да	не	не	да	да
ПУ''Петър Берон"	Видин									
ЦПЛР-ГУО	Видин	не	не	не е достатъчно	да	да	не	не	не	не
Детски градини										
ДГ„Желязко Попниколов" с филиал „Чучулига"с. Градец	Видин	да	да	да	да	не	да	не	не	не

ДГ "Детелина" гр. Видин и филиали "Васил Левски", гр. Видин и филиал „Детелина“ с. Синаговци	Видин	да	не	не	не	не	да	да	не	не
ДГ "Арабела" с филиал "Незабравка", гр. Видин и филиал "Брезичка" с. Буковец	Видин	не	не	не	не	не	Самостоятелни кухни – 3 бр.	не	не	не
ДГ "Славейче гр. Видин" с филиал „Радост" - гр. Видин и филиал кв. „Селище", гр. Видин	Видин	да	не	не	не	не	да	не	не	не
ДГ "Зорница" гр. Видин с филиал "Щастливо детство" гр. Видин и филиал "Пролетен цвят" с. Кутово	Видин	да	не	не	не	не	да	не	не	не
ДГ "Русалка" гр. Видин с филиал „Здравец"-гр. Видин и Филиал „Здравец"с.Капитановци ,	Видин	да	да	да	не	не	да	не	не	не
ДГ ''Синчец'' гр. Видин с филиал "Вида" гр. Видин	Видин	не	да	да	не	не	да	не	не	не
ДГ "Мир“ гр. Дунавци с филиал "Звънче" гр. Видин	Видин	не	да	не	не	не	не	не	не	не

Материалната база на училищата в община Видин е в добро състояние. В някои училища липсват кабинети по учебни предмети, изискващи провеждането на практикуми и опити. Отоплителните инсталации са стари, чести са авариите през зимния сезон. Отоплението е с промишлено гориво, което е крайно неефективно. Голяма част от средствата на делегираните бюджети през зимния сезон отива за отопление. През годините в зависимост от програмите и средствата в повечето училища са реализирани частично елементи от енергийната ефективност (смяна на дограма, ремонт на покрив, смяна на котли и др.) и саниране. Всички детски градини в Общината са ремонтирани изцяло по Оперативна програма „Регионално развитие 2007-2013“ (смяна на дограма, ремонт на покрив и саниране. Недостатъчна е базата за спорт - в много от училищата няма спортни зали, а физкултурните салони са пригодени помещения. Училищата, в които има самостоятелни спортни зали, са слабо оборудвани и в лошо състояние, а през зимния сезон почти не се използват поради липса на отопление. Във всички училища от община Видин има изградени компютърни кабинети. Училищата от общината подобряват материалната си база като използват в повечето случаи ресурсите, които се предоставят от проектите, по които работят. Училищата с малък брой ученици нямат възможност да отделят средства от бюджета на

училището за подобряване на материалната база. Изниква и проблемът с осигуряването на достъпна архитектура и среда. В много малко училища и детски градини са създадени условия в класните стаи и кабинети и в общите помещения за ученици с увреждания.

SWOT анализ на подкрепата за личностното развитие на деца и ученици

Силни страни	Слаби страни
- Училищата и детските градини разполагат с квалифицирани учители по учебните предмети. - Училищата провеждат политика за подкрепа на децата и учениците от уязвими групи във връзка с обхвата и задържането им в училище. - Обхват на децата в целодневна организация на учебния ден. - Осигуряване на безплатен транспорт за пътуващите ученици от населени места, в които няма училище. - Работа по проекти и национални програми за изявени ученици и за ученици със затруднения. - Участие на община Видин в пилотен проект за Система за ранно предупреждение за отпадане от образователната система (3 училища от община Видин). - Подобрена материална база в училища с голям брой ученици. - Добро взаимодействие с читалища и неправителствени организации. - Наличие на спортни клубове и спортни бази, клубове по интереси и др.; - Наличие на квалифицирани кадри – психолози и педагогически съветници за работа с деца и и ученици с проблемно поведения. - Наличие на Филиал към РУ „Ангел Кънчев“	- Късно диагностициране на учениците със специални образователни потребности. - Липсват възможности на в малките населени децата и учениците нямата възможност да развиват своите таланти и да спортуват. - Трудно осъвременяване на материалната база на малките училища поради недостиг на средства. - Недостатъчна координация между институциите. - Ученици, които живеят в непълни семейства или се отглеждат от баби и дядовци. - Демотивирани родители, които не приемат образованието като ценност. - Трудна комуникация и приобщаване на родителите към училищната общност.
Възможности	**Заплахи**
- Повишаване на резултатите на учениците от обучението на изхода на етап и степен на образование. - По интензивно включване на родителите в дейности заедно с учениците за приобщаването им към училищната общност. - Подобряване възможностите на общините и малките населени места за осигуряване на различни занимания за развиване талантите на децата и учениците; - Подобряване условията и възможностите за спорт. - Откриване на длъжности за педагогически съветници и психолози в училищата. - Подобряване на комуникацията между институциите, които имат отношение към образованието и възпитанието на децата и учениците. - Отваряне на училището към общността и работа с неправителствени организации.	- Увеличаване броя на децата и учениците с проблемно поведение. - Намаляване на постигнатите резултати на учениците в обучението. - Оптимизиране на образователната мрежа на училища и детски градини поради демографския проблем. - Задълбочаване на демографските проблеми.

МЕРКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОБЩИНСКАТА СТРАТЕГИЯ

Дейностите, заложени в Общинската стратегия са съобразени с оперативните цели, посочени в Областна стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в област Видин

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 1.

Осигуряване на подходяща физическа, психологическа и социална среда за учене и развитие на способностите и уменията на децата и учениците в съответствие с индивидуалните образователни потребности

МЯРКА 1. Оценяване на индивидуалните потребности на децата и учениците и определяне на необходимостта от обща или допълнителна подкрепа чрез:

1.1. Осигуряване на обща подкрепа за личностно развитие в детската градина и училището чрез екипна работа на учителите и другите педагогически специалисти, включваща и превенцията на обучителните затруднения. (чл.13, чл.16 и чл.22 от Наредбата за приобщаващо образование).

1.2. Извършване на оценка на риска и ранно оценяване чрез скриниг за определяне на риск от възникване на обучителни затруднения на децата от предучилищна възраст (чл. 8 – чл. 11 от Наредбата за приобщаващо образование).

1.3. При установяване на потребност от допълнителна подкрепа в детските градини и училищата, където няма необходимите специалисти, да се осигурят от държавната институция - Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование-област Видин.

Мярка 2 Осигуряване на обща подкрепа на децата и учениците с обучителни трудности в образователните институции (чл. 20 – чл. 27 от Наредбата за приобщаващо образование)

2.1. Образователната институция осигурява консултации и допълнително обучение на учениците по съответните учебни предмети, идентифицирани като затрудняващи ученика.

2.2. Осигуряване на допълнително обучение по български език, за които българският език не е майчин.

2.3. Осигуряване на логопедична подкрепа като превенция на последващи обучителни затруднения.

2.4. Използване на различни методи и подходи (интерактивни, групови, индивидуални, практически) в учебния процес с цел придобиване на знания и умения за учене, социални умения и поведение.

2.5. Използване ресурсите на Център за подкрепа за личностно развитие – Градско ученическо общежитие гр. Видин за организиране и провеждане на дейности за обща подкрепа.

Мярка 3 Осигуряване на допълнителна подкрепа на децата и учениците в образователните институции

3.1. Използване на Регионалния екип за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците със специални образователни потребности към Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование-област Видин за оценка на индивидуалните образователни потребности и одобряване на допълнителната подкрепа.

3.2. Използване на екипи за подкрепа за личностно развитие в детската градина или в училището за допълнителната подкрепа, въз основа на оценката на индивидуалните потребности, която се извършва и взаимодействие с РЦППО.

3.3.Разработване на индивидуален учебен план и индивидуални учебни програми за допълнителна подкрепа за осигуряване на условия децата и учениците със специални образователни потребности.
3.4.Прилагане и използване на разнообразни методи, техники и стратегии за преподаване, обучение, възпитание, учене и мотивиране на учениците със СОП. Използване и прилагане на иновативни дидактически упражнения и игри за работа с ученици със СОП.
3.5.Осигуряване на възможности за продължаване на обучението на учениците със СОП след VII клас, в т. ч. и професионална подготовка.

Мярка 4 Планиране и реализиране на дейности за превенция на тормоза и насилието, както и дейности за мотивация, реакция и преодоляване на проблемно поведение и нарушения на дисциплината от деца и ученици (чл. 39 – чл. 48 от Наредбата за приобщаващо образование)

4.1. Изготвяне съвместно с учениците на правила за поведението им в паралелката или групата.
4.2. Разглеждане на теми от гражданското, здравното и интеркултурното образование в часа на класа, в заниманията по интереси и във факултативните часове.
4.3. Планиране и реализиране от образователните институции на ефективни дейности за партньорство с родителите.
4.4. Планиране и реализиране на дейности за развитие на компетентностите на всички членове на институционалната общност и запознаване с различните форми на насилие и с техники за преодоляването им.
4.5. Планиране и реализиране от образователните институции на дейности по превенция и интервенция въз основа на Механизма за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище и на алгоритъма за неговото прилагане, утвърден от министъра на образованието и науката.
4.6. Съдействие от общинските администрации в лицето на обществените възпитатели за превенция на проблемно поведение чрез МКБППМН.
4.7. Използване на общинската спортна база за организиране на спортни дейности на ниво община и населено място.
4.8. Включване на детето и ученика в дейности за въздействие върху вътрешната мотивация чрез: обсъждане между ученика и класния ръководител с цел изясняване на възникнал проблем; използване на посредник за решаване на конфликт; консултиране на детето или ученика с психолог и/или педагогически съветник; включване в група за повишаване на социалните умения за общуване и за решаване на конфликти по ненасилствен начин; насочване към занимания, съобразени с неговите потребности; индивидуална подкрепа за ученика от личност, която го уважава (наставничество); участие на ученика в дейности в полза на паралелката или училището; други дейности, определени в правилника за дейността на институцията.
4.9. Информираност на родителите за правата и задълженията им за подкрепа на екипа за подпомагане на детето и ученика и налагането на санкции за отказ за съдействие.
4.10. Планиране и реализиране на дейности от образователните институции по Наредба № 13 за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование.

Мярка 5 Осигуряване на възможности за разнообразна личностна изява на всички деца и ученици като средство за мотивиране и позитивна самооценка, в т.ч. и ученици със СОП

5.1.Организиране на училищно ниво и общинско ниво на спортни празници и състезания;
5.2.Организиране на училищно и общинско ниво на тържества по случай бележити дати с участието на деца и ученици;
5.3.Участие на деца и ученици в изяви на читалищата по населени места;
5.4.Дейности с активното участието на ученици-доброволци на Общинския съвет по наркотичните вещества Видин, МБЧК, НПО и др. ;

5.5.Дейности, реализирани от Видинския детски и младежки парламент;
5.6.Организиране на публични изяви на групите за извънкласни дейности по проекта BG05M2OP001-2.004-0004 – Твоят час-фаза 1;
5.7.Участие на ученици в конкурси, организирани от Регионална библиотека „Михалаки Георгиев" и открития към Р Библистека Център за обучение, изкуство и култура.

Мярка 6 Подкрепа на децата и учениците за развитие на талантите им на ниво образователни институции и общини. Изградени системи за награждаване и поощрения

6.1.Насърчаването на творческите заложби и потребности на деца с изявени дарби и подкрепата на талантливите деца чрез Приетата с Решение на Общински съвет Видин Общинска Програма за закрила на детето;
6.2. Прилагане на система за поощрения и награди от образователните институции за изявени ученици на училищно, общински, областно и национално ниво.
6.3. Ученическо самоуправление – училищни и класни съвети.

Мярка 7 Дейности на Център за кариерно ориентиране по отношение консултиране на учениците за професионално ориентиране и реализация

7.1. Кариерно консултиране на ученици, на които предстои преминаване в следваща образователна степен или към пазара на труда. Обхват на ученици от VII, VIII, XI - XII клас.
7.2. Участие на пилотно училище – СУ „Любен Каравелов" – Видин, в проекта за апробиране на модела за кариерно ориентиране на учениците. Дейности на клуб „Кариера", включващи обучения, тренинги, дискусии, групови консултации, семинари и др., свързани с кариерното ориентиране и личностното развитие на учениците, индивидуални консултации и подкрепа на родители и семейства.
7.3.Организиране и провеждане на Образователна панорама за професионалното информиране и насочване на учениците:
7.3.1Организиране и провеждане на информационна кампания сред учениците от VII и VIII клас относно държавния-план прием след завършено основно образование;
7.3.2. Координиране на съвместните дейности и училищните комисии за професионалното образование;
7.3.3. Обхващане на максимален брой отпадащи ученици;
7.4. Работа с деца със СОП;
7.5. Срещи с бизнеса и представители на висши учебни заведения.
7.6. Информационни срещи и кампании сред учениците в гимназиален етап. Използване възможностите на открития с Решение №87 на Министерски съвет от 03.05.2017г. Филиал на РУ „Ангел Кънчев" в гр.Видин.

Мярка 8 Намаляване на дела на преждевременно напусналите образователната система и реинтеграция

8.1. Апробиране на Система за ранно предупреждение за отпадане от образователната система чрез участието в проекта от община Видин на ОУ „Епископ Софроний Врачански", СУ „П. Р. Славейков", ОУ „Христо Ботев" гр. Дунавци;
8.2. Осигуряване на допълнителна подкрепа на деца в риск чрез оценка на рисковите фактори, планиране и реализиране на мерки за предотвратяване на отпадането;
8.3. Подобряване на координацията и сътрудничеството между институциите по конкретни случаи на напускане на образователната система, и по обхвата на учениците, подлежащи на задължително обучение;
8.4. Инициативи на ниво училище и община с участието на ученици в благотворителни и доброволчески дейности;
8.5. Ефективно използване на целодневната организация на учебния ден.

8.6. Взаимодействие между детската градина и училището чрез общи инициативи за по-плавен преход от детската градина към училището както и между образователните етапи и степени;
8.7. Използване на възможностите на здравните медиатори за разяснителни кампании против ранните бракове в ромската общност.

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 2
Повишаване капацитета на човешките ресурси за осигуряване потребностите на всички деца и ученици

Мярка 1 Осигуряване на специалисти в училищата и детските градини за предоставяне на обща и допълнителна подкрепа на децата и учениците

1.1. Обезпеченост на правоспособни, мотивирани и квалифицирани учители и специалисти – логопеди, психолози в детските градини и училищата.
1.2. Предоставяне на методическа подкрепа на учителите - членове на екипите за подкрепа на личностно развитие в детските градини и училищата от специалистите на Регионален център за подкрепа на приобщаващото образование-област Видин.
1.3. Взаимодействие между институциите за съвместно ангажиране на необходимите специалисти;
1.4. Използване ресурсите от специалисти, работещи в институции, предоставящи социални услуги.

Мярка 2 Повишаване квалификацията на педагогическите специалисти за придобиване и усъвършенстване на компетентностите за идентифициране на потребностите от обща и допълнителна подкрепа

2.1. Предоставяне на информация за възможности за квалификация на педагогическите специалисти, свързани с приобщаващото образование;
2.2. Участия в обучения за използване на утвърдени от Министерството на образованието и науката методики за оценяване със съдействието на Регионалния център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование-Видин;
2.3. Провеждане на обучения на училищно, общинско и на областно ниво /от РУО/ за учители, педагогически съветници и други специалисти, които работят с деца и ученици със СОП;
2.4. Осигуряване на методическа подкрепа и обучение на педагогическите специалисти от детските градини за ранно разпознаване на риска от обучителни затруднения;
2.5. Обмен на добри практики и споделяне на опит на ниво училище и община.

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 3
Подобряване достъпността на училищната среда за обучение на деца и ученици със специални образователни потребности

3.1. Използване на оборудваните ресурсни кабинети в училище и детска градина, където се обучават деца и ученици със СОП;
3.2. Осигуряване на достъп за обслужване на деца и ученици с увреждания в останалите помещения (библиотеки, административни кабинети и други);
3.3. Организиране при необходимост на работни и игрови кътове за индивидуална работа или за работа на пода, както и кътове за почивка в класната стая или в стаята на групата, където заниманията и почивките се осигуряват с подкрепата на ресурсен учител или на помощник на учителя в помощ на децата и учениците;
3.4. Осигуряване на необходимите условия за участие на учениците със СОП в Национално външно оценяване и Държавни зрелостни изпити.

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 4

Подобряване взаимодействието между участниците в образователния процес (деца, ученици, педагогически специалисти и родители) и останалите институции за осигуряване на необходимата подкрепа

Мярка 1 Взаимодействие с родителите

1.1.Повишаване информираността на родителската общност за функциите на психолога, логопеда, рехабилитатора на слуха и говора при осъществяване на психо-социалната рехабилитация и рехабилитацията на комуникативните нарушения;

1.2.Информиране на родителите за възможностите и насочване на учениците със специални образователни потребности след VII и X клас за продължаване на образованието или за придобиване на професионална квалификация от Регионален екип за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците със специални образователни потребности към Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование-област Видин.

1.3.Своевременно информиране на родителите на деца в риск от отпадане от образователната система и предприемане на мерки, консултиране със специалист и др.

1.4.Приобщаване на родителите към училищната общност чрез включването им в дейности на ниво училище.

Мярка 2 Подобряване на координацията между образователната институция и другите институции

2.1.Прилагане на Координационния механизъм за взаимодействие при работа в случаи на деца, жертви на насилие или в риск от насилие и за взаимодействие при кризисна интервенция.

2.2.Прилагане на Механизма за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище, утвърден със заповед № РД09-1871/18.12.2015 г. на министъра на образованието и науката.

2.3.Съвместни дейности с ОЗД и МКБППМН в подкрепа на деца с рисково поведение и жертви на насилие.

2.4.Провеждане на срещи-разговори в училищата, с участието на ученици и представители на МВР, ОЗД, МКБППМН.

2.5.Участие на образователните институции в кампаниите на Световния ден без тютюнев дим, Международния ден за борба със злоупотребата и нелегалния трафик на наркотици, Европейският ден за борба с трафика на хора, Световния ден за борба със СПИН и др.

Мярка 3 Междуинституционално сътрудничество и координация

3.1.Създадените условия за сътрудничество и отношения на загриженост между детски градини, училища, Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващо образование, всички участници в процеса на образование, да се подобрят чрез създаване на процедури за повишаване на ефективността на комуникацията между тях.

3.2.Координация и съгласуваност на действията на ръководствата на детските градини и училищата и Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование с цел обезпечаване на специалисти за оценка на индивидуалните потребности на децата и учениците със специални образователни потребности.

3.3.Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващо образование –област Видин събира, анализира и обобщава информация, свързана с процеса на приобщаващото образование; формира база-данни за специалистите, които предоставят допълнителна подкрепа в област Видин.

3.4.Регионалното управление на образованието, след приключване на учебната година, предоставя обобщена информация за състоянието на процеса на приобщаващото образование на областния управител и органите на местното самоуправление.

ОПЕРАТИВНА ЦЕЛ 5

Подобряване на сътрудничеството с НПО и гражданското общество за осигуряване на по-добра обществена информираност и съпричастност към целите на приобщаващото образование.

5.1. Осигуряване на траен процес на промяна на обществените нагласи в подкрепа на приобщаващото образование чрез разяснителни кампании сред родителската общност.
5.2. Провеждане на кампании и регионални инициативи по въпросите на приобщаващото образование в сътрудничество с НПО.
5.3. Съдействие за включването и участието на родителите и педагогическите специалисти в дискусии по въпросите на приобщаващото образование.
5.4. Развиване на разнообразни форми на сътрудничество с институции, с физически и юридически лица с нестопанска цел за подпомагане процеса на приобщаване на децата.

КЛЮЧОВИ ИНДИКАТОРИ НА ОБЩИНСКАТА СТРАТЕГИЯ

Постигането на приоритетите и мерките на Общинската стратегия за личностното развитие на децата и учениците в община Видин (2017 – 2019) ще се следи чрез няколко основни индикатора:

- Брой преобразувани институции;
- Брой детски градини и училища, които самостоятелно организират и обезпечават ресурсното подпомагане на децата и учениците;
- Брой деца/ученици със СОП;
- Брой педагогически специалисти, участвали в краткосрочни обучения за развитие на професионалните компетенции за предоставяне на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие;
- Брой институции с подобрение на материалната база – нови елементи, достъпна архитектура, разкрити кабинети и др.;
- Брой детски градини и училища, в които работят педагогически съветници, психолози, логопеди и др. специалисти.

ОТГОВОРНОСТИ И РОЛИ

Община Видин пряко отговаря за реализиране на Общинската стратегия за личностното развитие на децата и учениците. Целите се постигат с общите усилия на всички заинтересовани от процеса страни, в съответствие с компетенциите им и планираните цели и дейности.

Отговорни институции:

- Община Видин;
- Общински съвет Видин
- РУО Видин;
- училища;
- детски градини;
- РЦППО;
- ЦПЛР-ГУО;
- ЦКО;
- Обществени съвети към детските градини и училищата;
- Училищни настоятелства към детските градини и училищата;
- НПО;
- културни институти;
- читалища;
- спортни клубове.

ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ НА ГОДИШНИЯ ПЛАН

За да се осигури ефективност на дейностите за отразяване на степента на активност на заинтересованите страни, Общинската стратегия за личностното развитие на децата и учениците в община Видин (2017 – 2019) ще бъде публикуван на интернет-страницата на Община Видин.

Общинската стратегия за личностното развитие на децата и учениците в община Видин (2017 – 2019) се приема с решение на Общински съвет Видин.

Използвани съкращения (абревиатури)

ГРАО	Гражданска регистрация и административно обслужване
ГПЧЕ	Гимназия с преподаване на чужди езици
ДГ	Детска градина
ДПС	Детска педагогическа стая
Д „СП"	Дирекция „Социално подпомагане"
ДЦДУ	Дневен център за деца с увреждания
ЗЖ	Защитено жилище
КЦ	Кризисен център
КСУДС	Комплекс за социални услуги за деца и семейства
МКБППМН	Местна комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни
ММС	Министерство на младежта и спорта
МОН	Министерство на образованието и науката
НЖ	Наблюдавано жилище
НПО	Неправителствена организация
ОЗД	Отдел Закрила на детето
ОДМВР	Областна дирекция на Министерство на вътрешните работи
ОУ	Основано училище
ПГ	Професионална гимназия
ПГТ	Професионална гимназия по туризъм
ПС	Приемно семейство
ПУ	Помощно училище
РДПЛУЗ	Регионално дружество за лица с умствена изостаналост
РДСП	Регионална дирекция за социално подпомагане
РУО на МОН	Регионално управление на образование
РЗИ	Регионална здравна инспекция
РПУ	Районно полицейско управление
РЦППО	Регионален център за подкрепа на приобщаващо образование
СОП	Специални образователни потребности
СУ	Социална услуга
СУ	Средно училище
ФПР	Фондация „Подкрепа за реализация"
ФУДВ	Фондация „Уникалните деца на Видин"
ЦНСТ	Център за настаняване от семеен тип
ЦРДУ	Център за работа с деца на улицата
ЦКО	Център за кариерно ориентиране
ЦСРИ	Център за социална рехабилитация и интеграция
ЦОП	Център за обществена подкрепа